

det pågældende areal. Sidestillet hermed er det tidspunkt, hvor virksomheden er overgået til en anden produktionsproces, der ikke har kunnet give anledning til jordforurening, f. x. er stoppet med at anvende bestemte kemikalier i produktionen eller i øvrigt uden at have stoppet med produktionen på ejendommen, holder op med at bruge et bestemt anlæg.

Jordforureningsudvalget foreslog, jf. betænkning 2/1996, at beregningen af forældelsesperioden skulle løbe fra ophøret af den aktivitet eller undladelse, der forårsagede forureningen. Med nærværende forslag, hvorved forældelsen løber fra ophøret af den produktionsmetode, der gav anledning til forureningen, vil forældelsesperioden i nogle tilfælde begynde at løbe på et senere tidspunkt. Nærværende forslag er begrundet i, at det i realiteten er meget vanskeligt at fastslå, hvornår en konkret forurenende episode har fundet sted. Dette skyldes, at når et stof har ligget i jorden f.eks. et par år, er det ofte umuligt at fastslå hvorvidt stoffet har ligget i jorden i 2 år eller 30 år. Derimod vil det oftest være muligt, at kunne fastlægge tidspunktet for ophøret af den produktionsmetode, hvori et bestemt stof anvendtes.

Ved fristens beregning er det uden betydning, om virksomheden i en periode har haft stoppet produktionen.

Den offentligretlige forældelsesregel, der foreslås med nærværende forslag, er forskellig fra den almindelige erstatningsretlige forældelsesregel, hvorefter erstatningsansvaret for en miljøskaade forældes 5-årige fra skadens indtræden, dog i tilfælde, hvor skaden var skjult, 5 år fra det tidspunkt, hvor skadelidte var i stand til at gøre sit krav gældende. Ved siden af den 5-årige forældelsesfrist er der i miljøerstatningsloven ligeledes fastsat en regel, hvorefter et erstatningskrav bortfalder 30 år efter den skadeforvoldende hændelse. Den tidsbegrænsning, der med nærværende forslag til § 41, stk. 4 foreslås indført overfor miljømyndighedernes offentligretlige påbudsmuligheder, er forskellig fra den i miljøerstatningsloven fastsatte 30 års-regel.

Fristen i § 41, stk. 4, er absolut og regnes således ikke fra tidspunktet for, hvornår miljømyndigheden rent faktisk konstaterer forureningen, fx. fordi skadevirkningerne for en vandindvinding først viser sig langt senere, efter jordforureningen er opstået. Der gælder således ikke regler om suspension af den 30-årige frist. Der er henset til, at usikkerheden om, hvornår forældelsesfristen udløber, bør mindskes mest muligt.

Den 5-årige forældelsesfrist, der gælder for erstatningsretlige forhold, er således uden betydning for,

om der kan meddeles påbud efter loven. Derimod gælder almindelige forvaltningsretlige regler, hvorefter miljømyndighederne efter passivitetsbetragtninger og indrettelsessynspunkter kan være afskåret fra at meddele påbud. Miljømyndighederne skal således reagere inden for en rimelig tid, når de får kendskab til en forurening, der kunne påbydes opryddet.

Der vil være tale om en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder. Afgørende for vurderingen er således ikke alene, hvornår forureningen konstateres. Miljømyndighederne skal således have mulighed for, hvor dette ikke umiddelbart er klart, at undersøge, hvorfra kilden stammer, dvs. hvem der er forurenere, og om der er behov for nærmere undersøgelser eller opryddninger. Sådanne undersøgelser og vurderinger må indpasses i myndighedernes øvrige ressourceanvendelse. Er der omvendt tale om en forurening, hvor både behovet for foranstaltninger er klarlagt, og en mulig påbudsadressat har været inddraget i sagen, tilsiger hensynet til påbudsadressaten, at sagen inden for et forholdsvist kortere tidsrum skal følges op af et påbud.

Til § 42

Det er op til myndighederne ud fra en samlet afvejning af samtlige foreliggende oplysninger at godtgøre, dels hvem, der er forurenere, jf. bemærkningerne til § 41, dels hvorvidt en forurening er sket før eller efter lovens ikrafttræden. Såfremt en virksomhed har været i drift på samme ejendom såvel før som efter lovens ikrafttræden, vil det således ligeledes være myndighederne, der skal godtgøre, hvornår forureningen er sket.

Med § 42 fastslås det dog, at loven finder anvendelse for forureninger, der er sket såvel før som efter jordforureningslovens ikrafttræden, såfremt myndighederne kan godtgøre, at den væsentligste del af forureningen har fundet sted efter lovens ikrafttræden.

Til § 43

I praksis ses det ikke sjældent, at en konstateret forurening hidrører fra flere virksomheder. En forurenende virksomhed kan have etableret sig på en ejendom, der var forurennet i forvejen, hvor den ny ejer fortsætter den samme, forurenende aktivitet.

Bestemmelsen i stk. 1 omhandler situationer, hvor en forurening kan henføres til flere forurenere. For så vidt angår afgrænsningen af de af bestemmelsen omfattede forurenere henvises der til bestemmelserne herom i forslaget §§ 40 og 41. Det bemærkes, at henvisningen til § 40 betyder, at mulige forurenere ligeledes er omfattet af bestemmelsen i § 43.